

Funded by
the European Union

กระบวนการกลายเป็นเมือง และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการประชาสังคมร่วมแรง เพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง
(โครงการ SUCCESS)

กิจกรรม 1.1

ประเด็นสำคัญในการนำเสนอ

1. เมืองและกระบวนการกลายเป็นเมือง
2. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
3. การกลายเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

Funded by
the European Union

ประเด็นที่ 1

1. เมืองและการกลายเป็นเมือง

- ทำไม “เมือง” ถึงสำคัญ?
- “เมือง” คืออะไร?
- ทำไม “กระบวนการการกลายเป็นเมือง” ถึงสำคัญ?
- อะไร คือ ผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง?

Funded by
the European Union

ประเด็นที่ 2

2. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคืออะไร?
- ทำไมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงสำคัญ?

Funded by
the European Union

ประเด็นที่ 3

3. การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ความเชื่อมโยงของการกลายเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ?
- ทำไมการกลายเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศถึงสำคัญ?

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

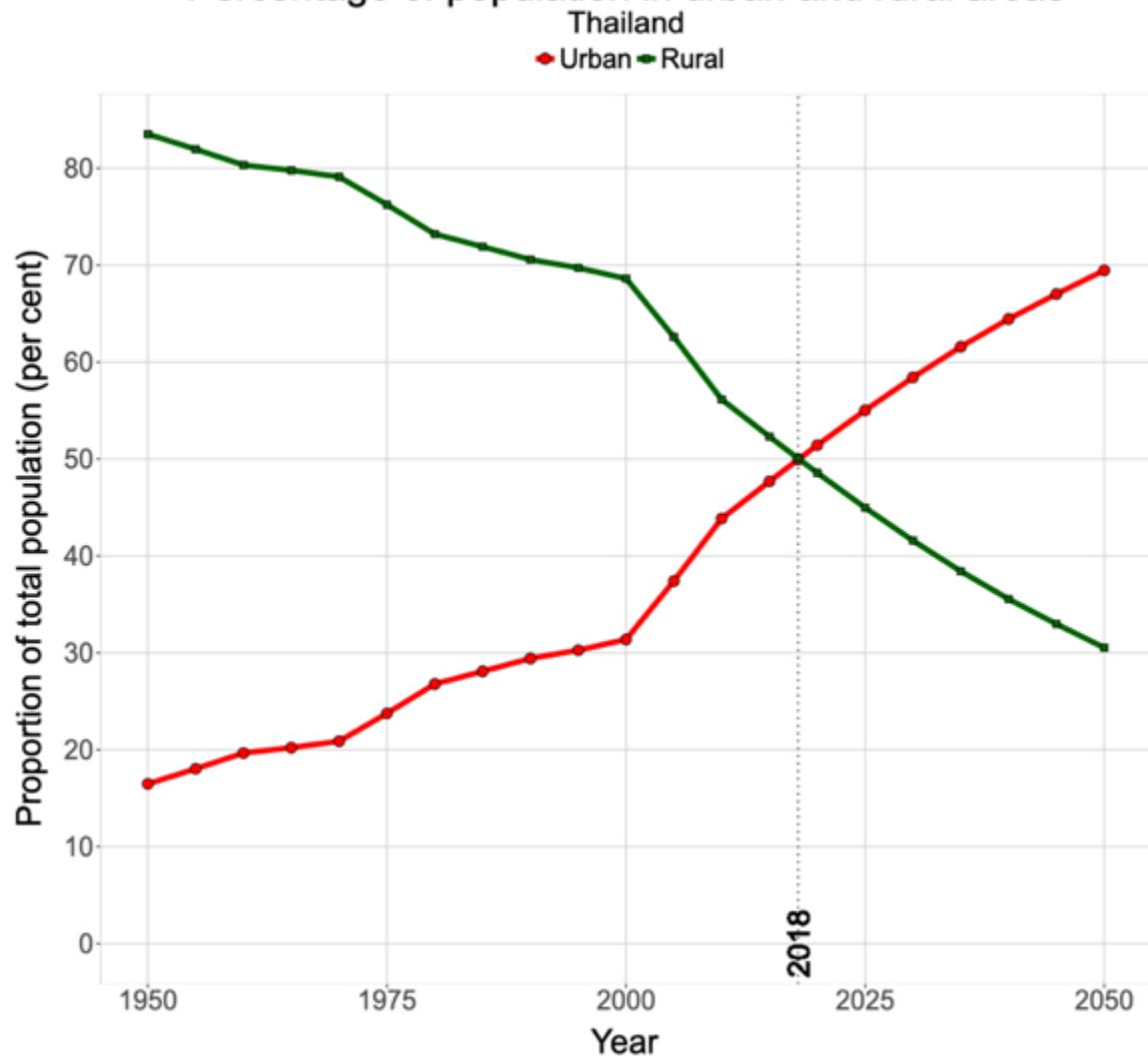
ทำไม “เมือง” ถึงสำคัญ?

Funded by
the European Union

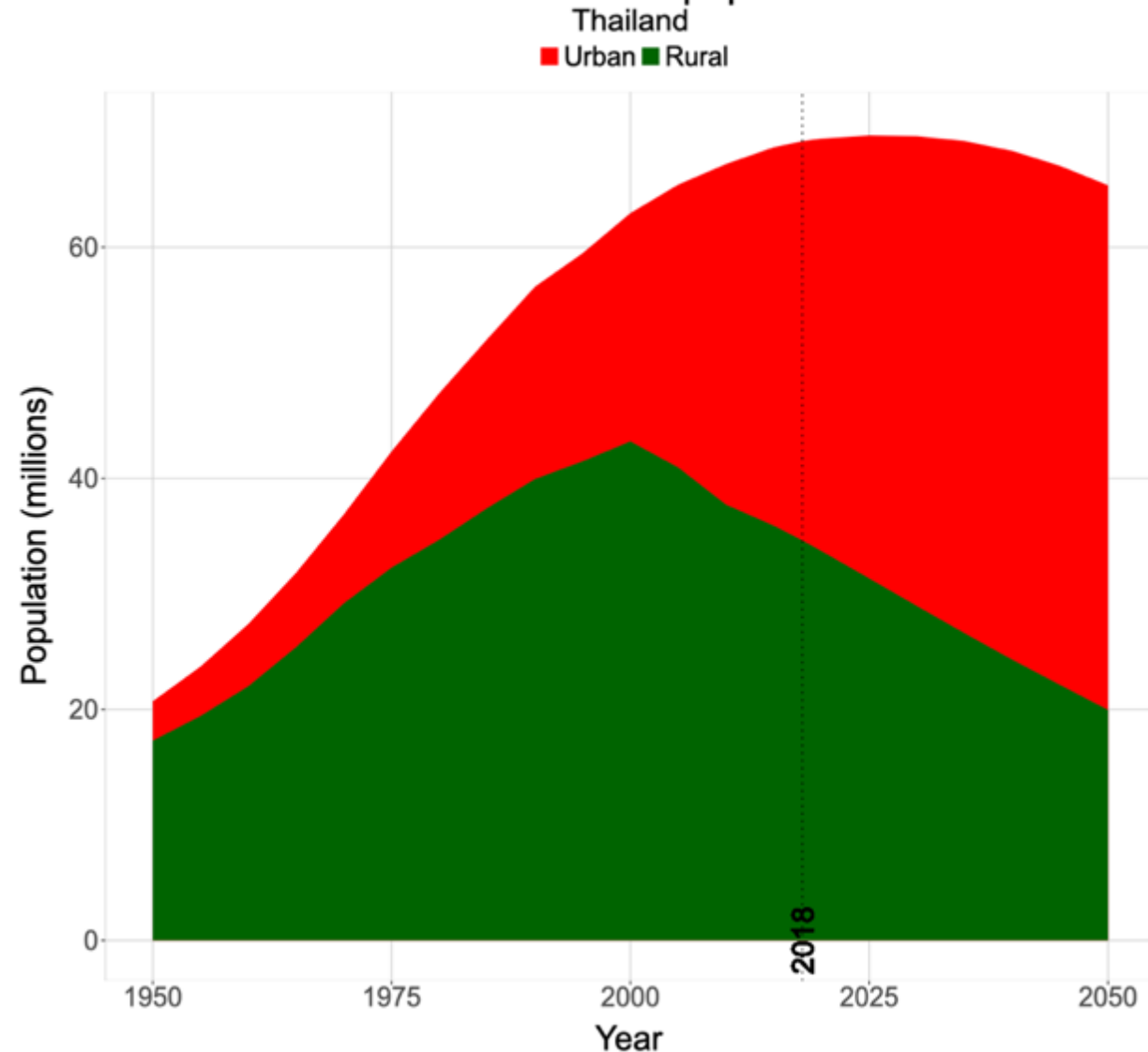
Percentage of population in urban and rural areas

© 2018 United Nations, DESA, Population Division. Licensed under Creative Commons license CC BY 3.0 IGO.

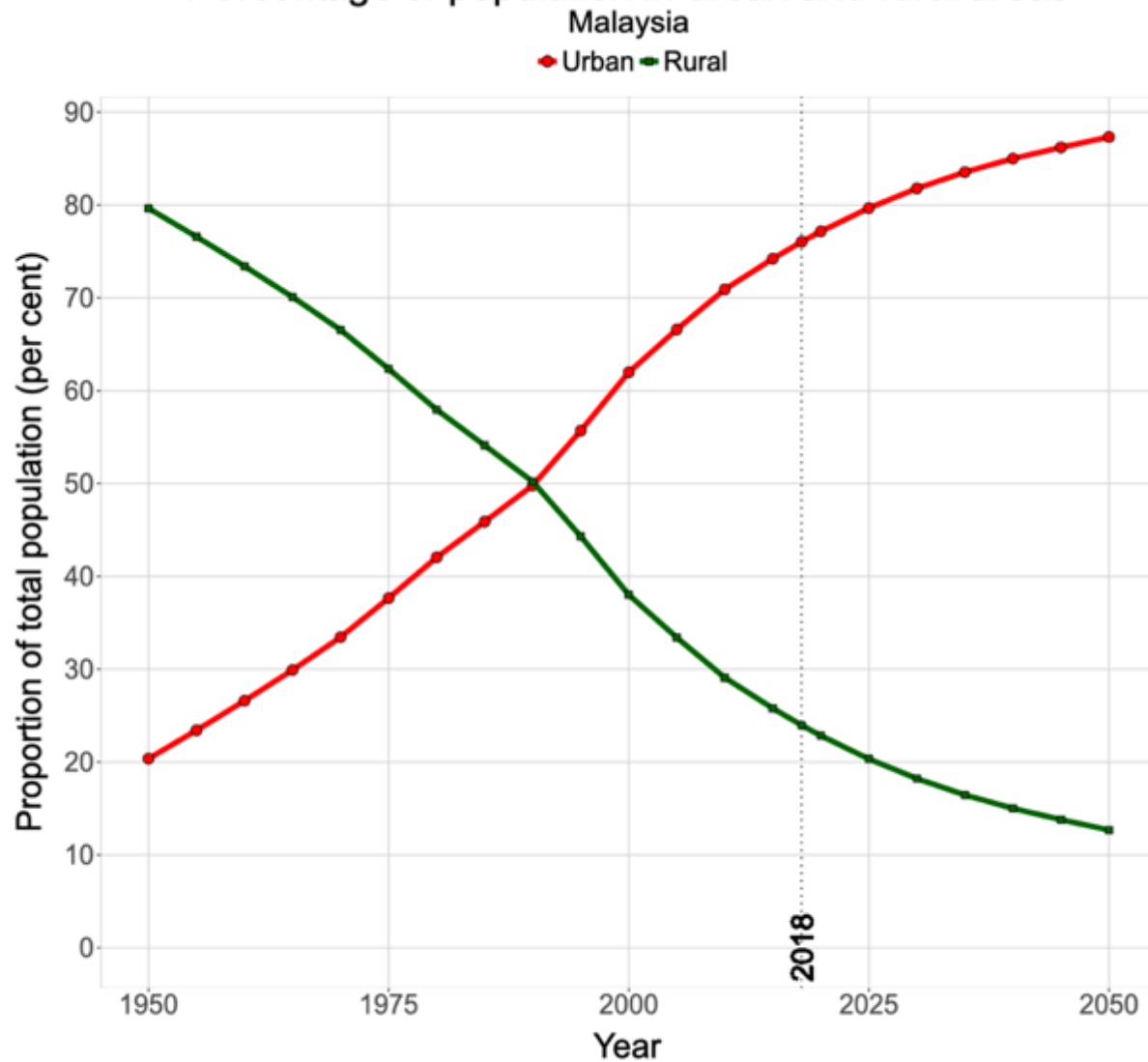
Note: Urban and rural population in the current country or area as a percentage of the total population, 1950 to 2050.

Urban and rural population

© 2018 United Nations, DESA, Population Division. Licensed under Creative Commons license CC BY 3.0 IGO.

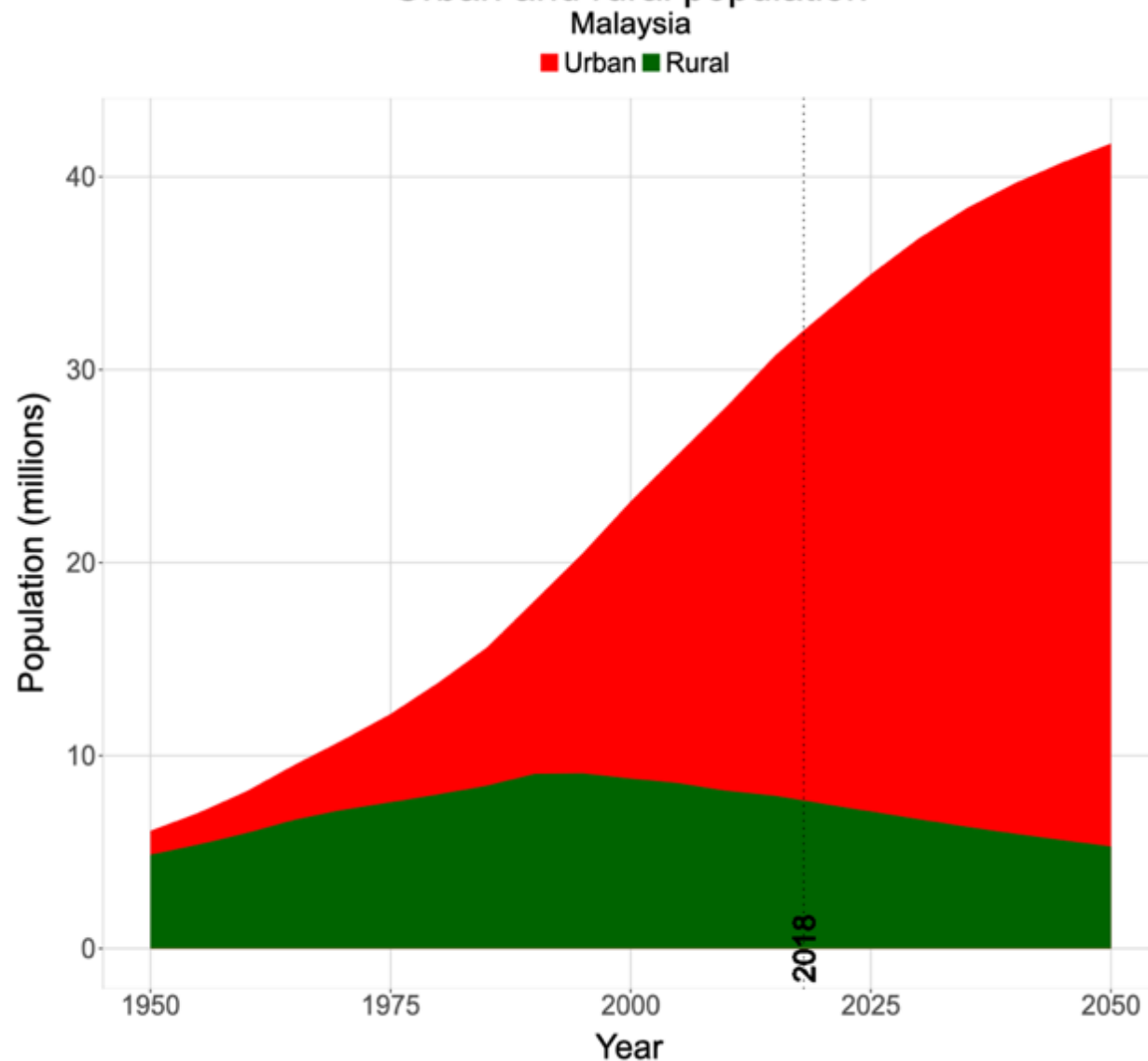
Percentage of population in urban and rural areas

© 2018 United Nations, DESA, Population Division. Licensed under Creative Commons license CC BY 3.0 IGO.

Note: Urban and rural population in the current country or area as a percentage of the total population, 1950 to 2050.

Urban and rural population

© 2018 United Nations, DESA, Population Division. Licensed under Creative Commons license CC BY 3.0 IGO.

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ทำไม “เมือง” ถึงสำคัญ?

- สาธารณูปโภค
- แหล่งรักษาพยาบาล
- แหล่งการศึกษา
- แหล่งอาชีพ การจ้างงาน หารายได้

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

“เมือง” คืออะไร?

Funded by
the European Union

“เมือง” คืออะไร?

Funded by
the European Union

“เมือง” คืออะไร?

- เมืองในประเทศไทย

Funded by
the European Union

“เมือง” คืออะไร?

- ขนาดของประชากร?
- ความหนาแน่นของประชากร?

เทศบาลนครหาดใหญ่ 156,802 คน / ความหนาแน่น 7,582.52 คน/ตร.กม.

อำเภอเมืองขอนแก่น 416,285 คน / ความหนาแน่น 437 คน ตร.กม.

เมืองคุนหมิง จีน 3,895,000 คน / ความหนาแน่น 5,500 คน/ตร.กม.

เมืองชัยปุระ อินเดีย 3,073,350 คน / ความหนาแน่น 27,000 คน/ตร.กม.

Funded by
the European Union

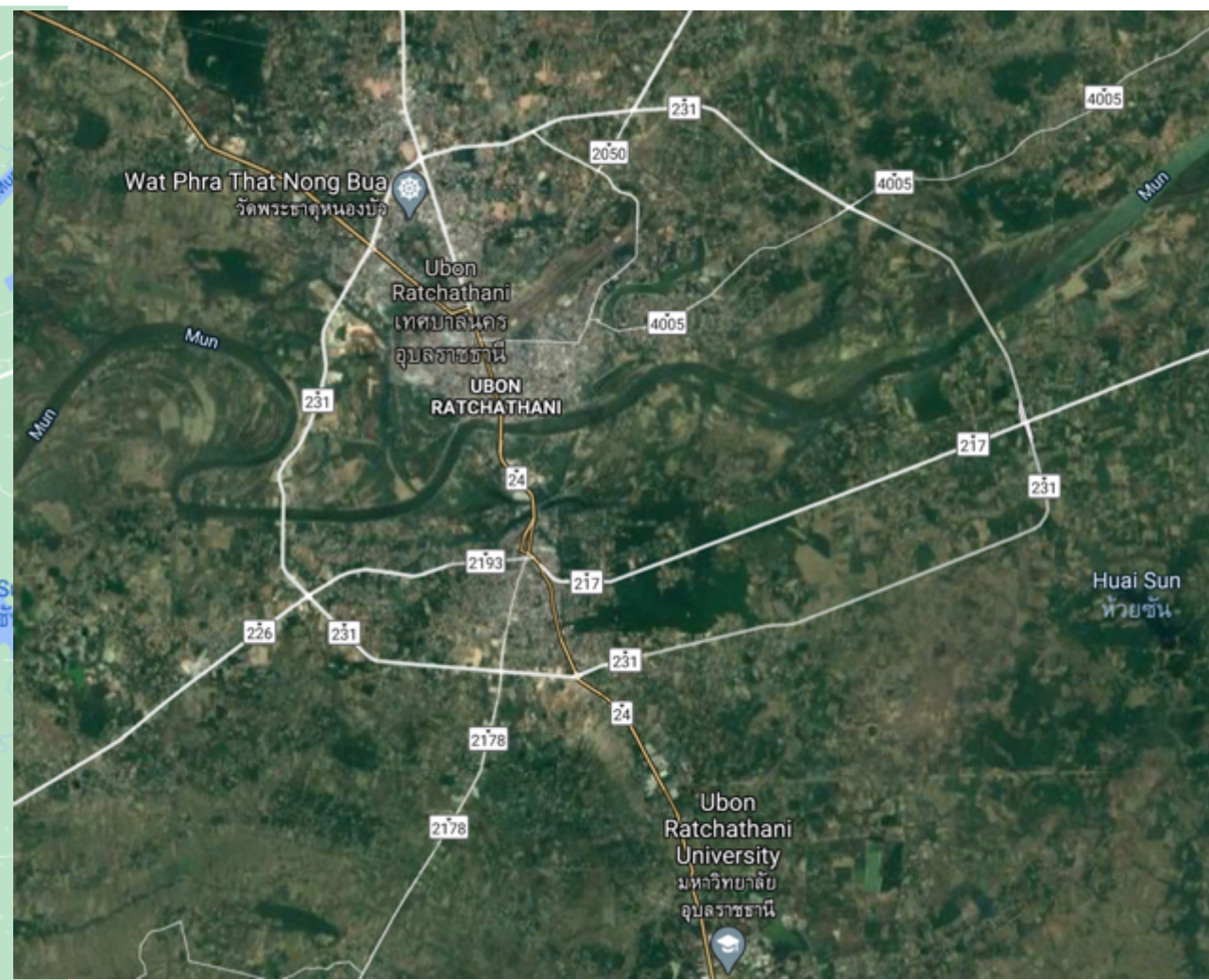
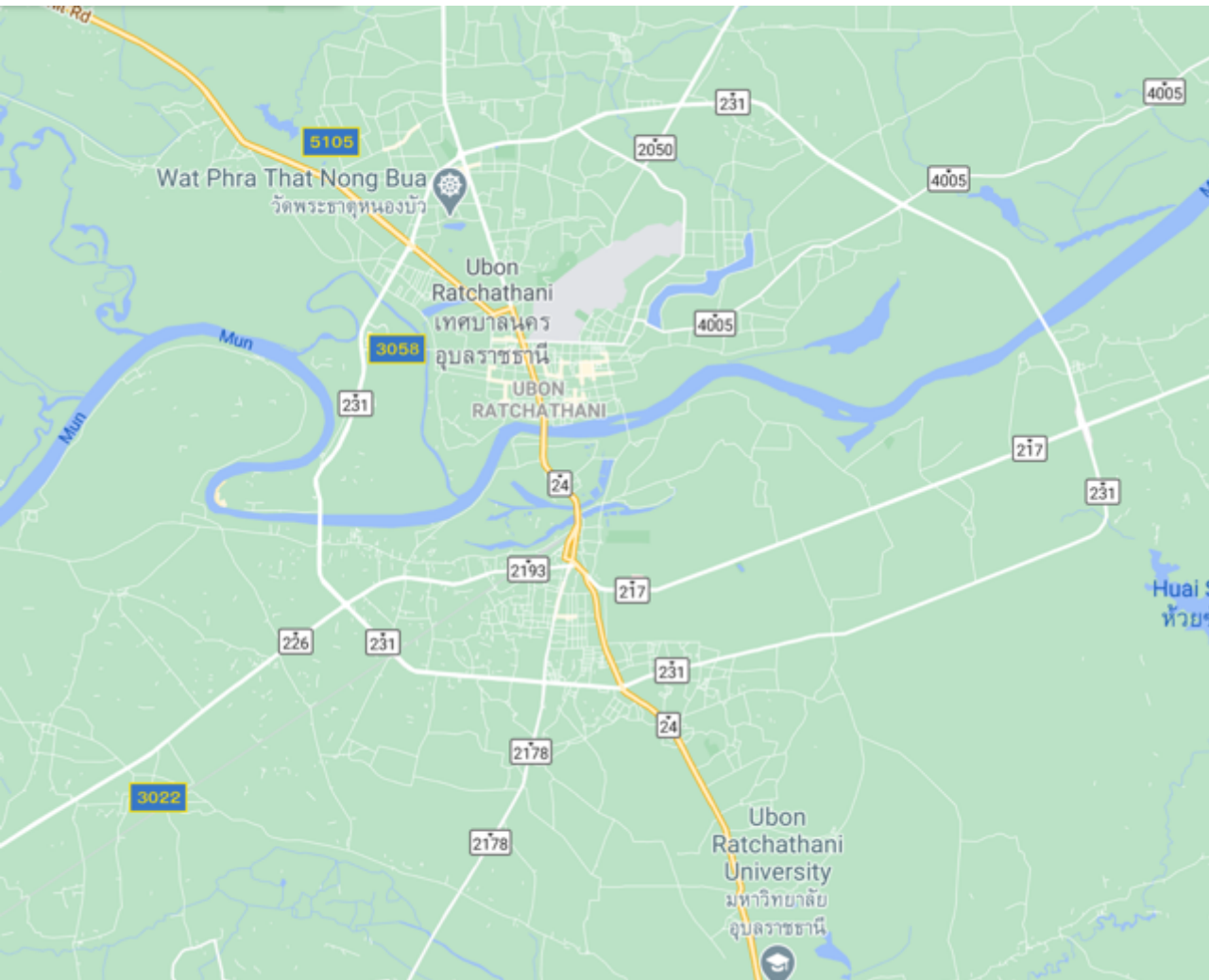
“เมือง” คืออะไร?

Funded by
the European Union

- ขอบเขตการปกครอง = เทศบาลนคร/ เทศบาลเมือง?

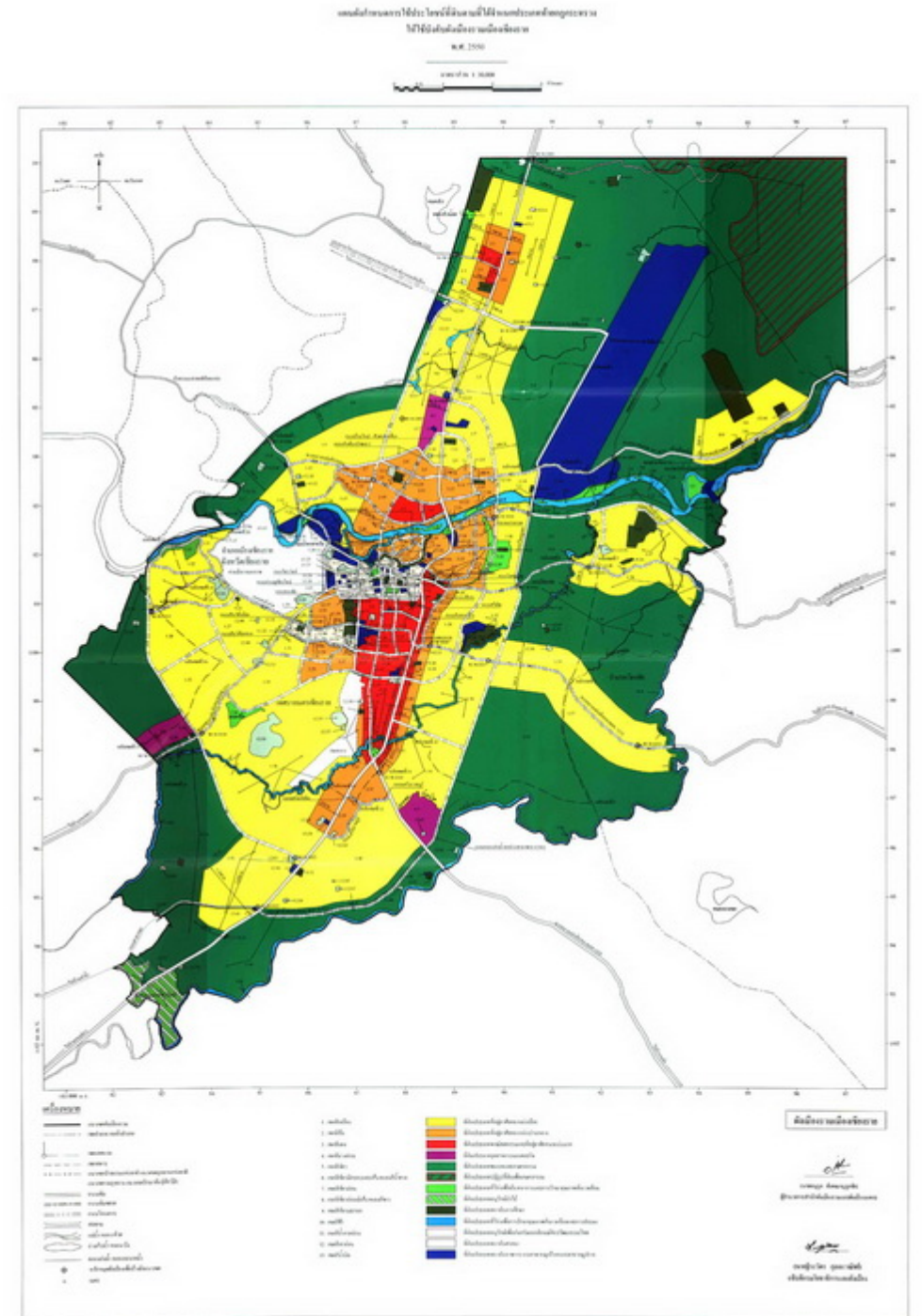

“เมือง” คืออะไร?

- แผนที่ใช้ประโยชน์ที่ดินในเมือง?

Funded by
the European Union

“เมือง” คืออะไร?

- เมืองในประเทศไทย – การให้คำนิยามหรือคำจำกัดความทำได้ยาก
- เมืองเป็นมากกว่าแค่เพียงสถานที่/ที่ตั้ง

Funded by
the European Union

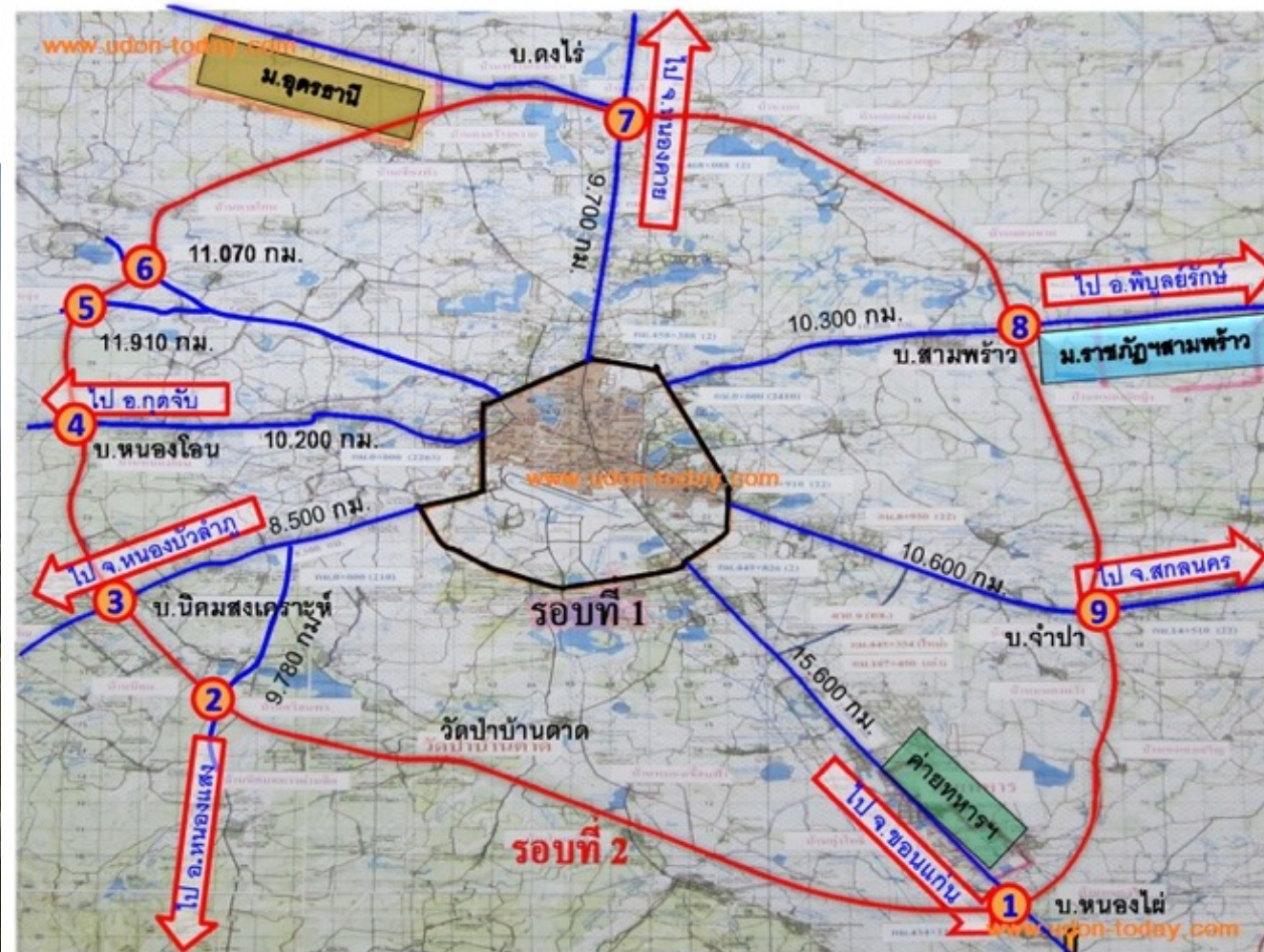

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ทำไม “กระบวนการกลายเป็นเมือง” ถึง
สำคัญ?

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ทำไม “การกลายเป็นเมือง” ถึงสำคัญ?

- การกลายเป็นเมืองถูกขับเคลื่อนโดยหลากหลายปัจจัย
- การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- การอพยพย้ายถิ่น

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ทำไม “การกลายเป็นเมือง” ถึงสำคัญ?

เกิดการเปลี่ยนแปลงของการใช้ประโยชน์ที่ดิน, ประชากร, การกำกับดูแลเมือง

- จากชนบทกลายเป็นเมือง = การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ทางนิเวศวิทยาและรูปแบบทางอุทกวิทยา
- ประชากรเพิ่มขึ้น = ความต้องการเพิ่มขึ้นทั้งน้ำ อาหาร พลังงาน การคมนาคมที่อยู่อาศัย
- ประชากรเพิ่มขึ้น = ขอบเสีย มลพิษเพิ่มขึ้น

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง?

- การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
  - การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่มีกฎ ไม่มีการควบคุม ไม่มีการวางแผน = ภูมิทัศน์ทางนิเวศวิทยาและอุทกวิทยาเปลี่ยนไป
  - ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม
  - น้ำท่วมมากขึ้น, รูปแบบน้ำท่วมมีการเปลี่ยนแปลง
  - แหล่งน้ำตามธรรมชาติถูกทำลายและเกิดการปนเปื้อน

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง?

- การเปลี่ยนแปลงทางสังคม

- ความเป็นชุมชนเปลี่ยน มีความหลากหลาย
- ความต้องการเพิ่มมากขึ้น ทั้ง น้ำ อาหาร พลังงาน การคมนาคม ที่อยู่อาศัย
- น้ำเสีย ขยะมูลฝอย มลพิษเพิ่มมากขึ้น

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

ผลกระทบจากการกลายเป็นเมือง?

- การกำกัับดูแลเมือง

- หน่วยงานท้องถิ่นไม่มีความสามารถในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการน้ำและขยะ, ความต้องการในการคมนาคมขนส่งได้
- ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ

Funded by
the European Union

เมืองและการกลายเป็นเมือง

- เมืองในประเทศไทย – การให้คำนิยามหรือคำจำกัดความทำได้ยาก
- เมืองเป็นมากกว่าแค่เพียงสถานที่/ที่ตั้ง
- จำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่กระบวนการของการกลายเป็นเมือง
- ทำความเข้าใจถึงผลกระทบจากการกลายเป็นเมืองว่ามีความสำคัญ

Funded by
the European Union

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คืออะไร?

Funded by
the European Union

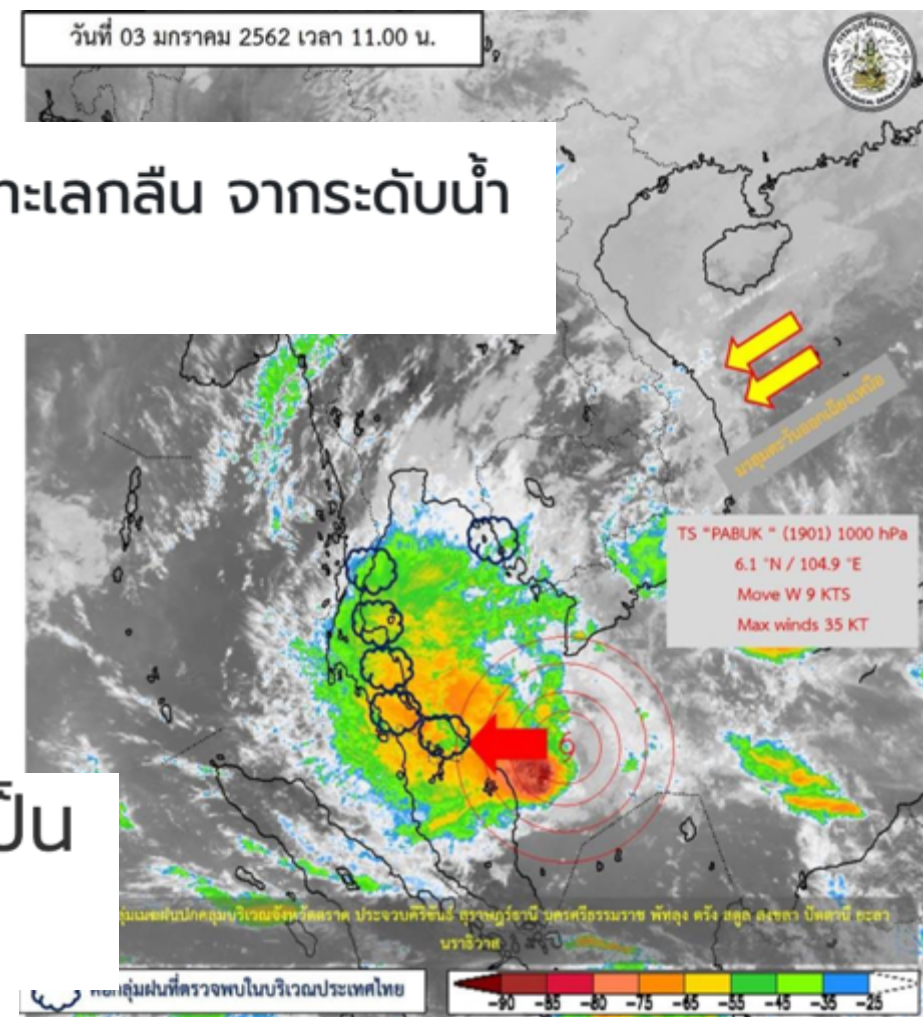

อากาศวันนี้ ทวีตไทยร้อนจัด สูงสุด 43 องศาฯ แดดมีฝนฟ้า คะนองทุกภาค

วิจัยใหม่คาดภายในปี 2050 หลายเมืองใกล้ชายฝั่งในอาเซียนจะถูกทะเลกลืน จากระดับน้ำ
ทะเลที่สูงขึ้นอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ชายทะเลพังงายังอ่วม ชาวบ้านเจอคลื่นแรงซัดฝั่ง สร้างความ
เสียหายต่อเนื่อง

"ปาบึก" ปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนหรือจะเป็น
สัญญาณ"เกิดการเลื่อนของฤดูกาล?"

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คืออะไร?

- อุณหภูมิเปลี่ยน
- ฤดูกาลเปลี่ยน
- ปริมาณน้ำฝนเปลี่ยน
- พายุเปลี่ยน
- ระดับน้ำทะเลเปลี่ยน
- อากาศสุดโต่งเปลี่ยน

Funded by
the European Union

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คืออะไร?

- อุณหภูมิเปลี่ยนแปลง = ร้อนมากขึ้น, หนาวมากขึ้น
- ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง = ฤดูร้อนยาวนานขึ้น และร้อนมากขึ้น, ฤดูหนาวสั้นลง และอุ่นขึ้น, ฤดูฝนมาถึงช้ากว่าปกติและมีระยะเวลาสั้น
- ปริมาณน้ำฝนเปลี่ยนแปลง = มากขึ้น น้อยลง รูปแบบของฝนเปลี่ยนแปลง
- พายุเปลี่ยนแปลง = รูปแบบเปลี่ยนแปลง ทิศทางเปลี่ยนแปลง แรงขึ้น ถี่ขึ้น
- ระดับน้ำทะเลเปลี่ยนแปลง = สูงขึ้น
- อากาศสุดโต่งเปลี่ยนแปลง = เกิดถี่ขึ้นและรุนแรงมากขึ้น

Funded by
the European Union

ทำไม “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ถึงสำคัญ?

พายุปากีสถาน: รู้อะไรแล้วบ้างเกี่ยวกับ

พายุนอกฤดูมรสุมรุนแรงที่สุดพัด อากาศร้อนจัด : วันนี้ร้อนสูงสุดทะลุ 40 องศาอีกวัน ควรเตรียมตัวอย่างไร

แก้ปัญหากัดเซาะชายฝั่งทะเลไทย ... ยิ่งแก้-ยิ่งพัง?

**น้ำรกระบายน: ปัญหาไม่คลี่คลายถ้า
ฝั่งเมืองยังมีปัญหา**

**หน่วยงานจัดการน้ำระบุน้ำไทยไม่ซ้ำ
รอน้ำท่วมใหญ่ปี 2554**

**วิจัยใหม่พบ กรุงเทพฯไม่จมทะเลแค่รอบนอก
แต่จะจมเกือบทั้งเมืองใน 31 ปีข้างหน้า**

ทำไม “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ถึงสำคัญ?

- สภาพอากาศที่ไม่สามารถคาดเดาได้เกิดบ่อยครั้งขึ้น - เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด
- เหตุการณ์สภาพอากาศที่รุนแรงจะเกิดบ่อยครั้งขึ้น
- การเตรียมการและการวางแผนตัดสินใจ ทำได้ยากมากขึ้น

เช่น จะกักเก็บน้ำเมื่อใด ควรเตรียมการป้องกันน้ำท่วมเมื่อใดและนานเท่าใด

Funded by
the European Union

การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เชื่อมโยงกันอย่างไร?

Funded by
the European Union

การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เชื่อมโยงกันอย่างไร?

- การกลายเป็นเมืองก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ทางกายภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม ชับซ้อนยิ่งขึ้น
- การพัฒนาเมืองในปัจจุบันเพิ่มความเสี่ยงและความเปราะบางของชุมชน
- ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับน้ำและภัยพิบัติที่มีอยู่แล้ว เช่น น้ำท่วมและภัยแล้ง จะรุนแรงขึ้นและแก้ไขได้ยากขึ้น

Funded by
the European Union

การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำไมถึงสำคัญ?

การทำความเข้าใจ

- ปัจจัยที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเมือง และผลกระทบที่เกิดขึ้นทางกายภาพ สังคม สิ่งแวดล้อม
  - ความเสี่ยงและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- นำไปสู่ ความเข้าใจสาเหตุแท้จริงของปัญหาที่ทำให้เกิดความ
เปราะบาง

Funded by
the European Union

การกลายเป็นเมืองและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- การสร้างขีดความสามารถในการปรับตัว
- การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
- การจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
- การวางแผนและการพัฒนาเมืองที่คำนึงถึงคนในทุกระดับชั้นและเท่าเทียมกัน
- การเข้าถึงระบบเมืองและโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ของคนชายขอบ คนยากจน และกลุ่มคนเปราะบางของเมืองได้
- การเรียนรู้ที่จะปรับเปลี่ยนวิถีปฏิบัติและการดูแลกำกับเมือง

Funded by
the European Union

โครงการประชาสังคมร่วมแรง เพื่อเปลี่ยนแปลงเมือง (โครงการ SUCCESS)

- สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
- <https://www.facebook.com/UrbanClimateResilienceThailand/>
- www.tei.or.th/thaicityclimate/success.html
- successprojectinfo@gmail.com

Funded by
the European Union

